

БОРИСПІЛЬСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА АПТЕКА № 24 — БАЗА КАФЕДРИ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ І БІОФАРМАЦІЇ НМАПО ім. П.Л. ШУПИКА

Згідно з наказом МОЗ України від 19.09.1996 р. № 291 «Про затвердження Положення про спеціалізацію (інтернатуру) випусників вищих медичних і фармацевтичних закладів освіти III–IV рівня акредитації медичних факультетів університетів», інтернатура (спеціалізація) є невід’ємною ланкою безперервного процесу підготовки у вищому медичному (фармацевтичному) закладі освіти фахівців за напрямом професійного спрямування «Фармація» [1, 2]. Основними завданнями інтернатури є підвищення рівня практичної підготовки випусників фармацевтичних ВНЗ та їхньої професійної готовності до самостійної провізорської діяльності [3]. Інтернатура проводиться в очно-заочній формі навчання на кафедрах медичних (фармацевтичних) вищих закладів освіти III–VI рівнів акредитації, медичних факультетів університетів і закладів медичної (фармацевтичної) післядипломної освіти та стажування у базових установах і закладах охорони здоров’я. Відповідно до типового навчального плану і програми спеціалізації (інтернатури) зі спеціальності «Загальна фармація», затвердженого

МОЗ України 12.09.2005 р., навчання в інтернатурі триває 11 міс, з яких 4 міс провізори-інтерни навчаються на кафедрах, 7 міс — на базах стажування.

Базами стажування для провізорів-інтернів можуть бути аптечні заклади комунальної, недержавної форми власності, а також структурні підрозділи (аптека, аптечне відділення) державних закладів охорони здоров’я, діяльність яких відповідає Ліцензійним вимогам (наказ МОЗ України від 31.10.2011 р. № 723 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібною торгівлі лікарськими засобами» зі змінами), встановленим Державною службою України з лікарських засобів.

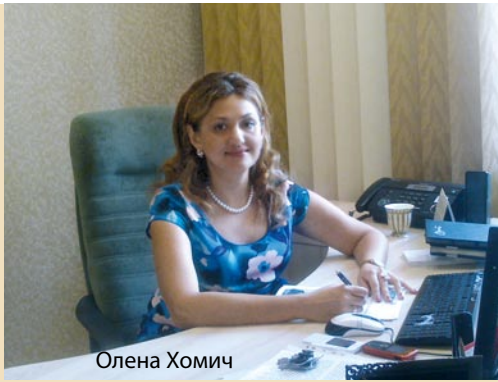
Згідно з угодою про співпрацю між КП «Бориспільська центральна аптека № 24» і НМАПО ім. П.Л. Шупика, зокрема кафедрою технології ліків і біофармації та за підтримки голови Бориспільської міської ради А.С. Федорчука базою стажування провізорів-інтернів визначено КП «Бориспільська центральна аптека № 24». У травні 2014 р. відбулося її офіційне відкриття.

КП «Бориспільська центральна аптека № 24» — підприємство, яке відповідає всім вимогам до фармацевтичного підприємства як складової системи охорони здоров’я. Вона є прикладом класичної аптеки: це перш за все екстемпоральне виготовлення ліків, а потім реалізація готових лікарських засобів.

За безкоштовними та пільговими рецептами (в межах виділеного фінансування) аптека обслуговує пільгові категорії населення та постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, забезпечує всі бюджетні установи Бориспільського району необхідними ліками. До цього переліку входять дитячі садочки, школи, сільські ради, державні підприємства тощо. КП «Бориспільська центральна аптека № 24» має в своєму складі 24 структурні підрозділи, які розташовані в м. Бориспіль та в селах Бориспільського району.

Підприємство забезпечено сучасним фармацевтичним обладнанням та апаратурою, необхідними для здійснення провізорської діяльності, і має можливість надати провізорам-інтернам робочі місця і обсяг роботи відповідно до вимог навчальних планів та програм інтернатури. Підприємство має навчальні приміщення для провізорів-інтернів, які обладнані необхідними навчально-методичними посібниками і сучасними технічними засобами. Крім того, на базі підприємства існує банк методичних розробок з лекційних, практичних та семінарських занять, що складені професорсько-викладацьким складом кафедри відповідно до затверджених навчальних програм. Заняття на базі проводяться згідно з навчальними програмами та методичними розробками.

Директор КП «Бориспільська центральна аптека № 24» Хомич Олена Олексіївна є провізором вищої категорії, висококваліфікованим фахівцем фармацевтичної справи. Керівник інтернів — провізор вищої категорії, якого призначають за наказом директора аптеки, упродовж 7 міс (заочна частина інтернатури) координує роботу інтернів

Олена Хомич

КП «Бориспільська центральна аптека № 24» — підприємство, яке відповідає всім вимогам до фармацевтичного підприємства як складової системи охорони здоров'я

на базі стажування. Він разом з викладачами кафедри складає графік роботи майбутніх провізорів відповідно до індивідуальних планів підготовки згідно з вимогами навчальних планів та програм. На даному етапі професорсько-викладацький склад кафедри фармацевтичної технології і біофармації НМАПО ім. П.Л. Шупика проводить постійні консультації.

Для інтернів тривалість навчання складає 4 міс двічі на рік для стаціонарної і заочної форм навчання і 7 міс — на базах стажування. В КП «Бориспільська центральна аптека № 24» інтерни приймають рецепти від населення та відпускають виготовлені лікарські форми, перевіряють разові і добові дози отруйних і сильнодіючих речовин та норми відпуску наркотичних і прирівняних до них речовин у різних лікарських формах (порошках, мікстурах, краплях, супозиторіях тощо).

Під час відпуску ліків майбутні провізори під контролем провізора аптеки вчаться проводити консультації з питань медикаментозної терапії, враховуючи фармакодинаміку і фармакінетику активних фармацевтичних інгредієнтів.

На базі стажування інтерни займаються плануванням діяльності аптеки та її структурних підрозділів, складають замовлення-вимоги на аптечний склад та до інших постачальників на отримання медикаментів і товарів аптечного асортименту. Вони знайомляться з веденням первинного обліку товаро-матеріальних цінностей, складають товарний звіт та звіт про фінансово-господарську діяльність, проводять розрахунки прибуткового податку, відрахувань, вивчають організацію діяльності аптеки та її структурних підрозділів і організацію діловодства КП «Бориспільська центральна аптека № 24».

Провізори-інтерни навчаються визначати у прописах та усувати несумісності лікарських речовин та лікарської рослинної сировини, обирати оптимальну технологію виготовлення лікарських форм, використовуючи необхідне обладнання. На ґрунті біофармацевтичних знань і згідно з технологічними правилами і вимогами нормативної документації вони проводять підбір допоміжних речовин (стабілізаторів, емульгаторів, пролонгаторів, мазьових та супозиторних основ тощо) для приготування та подовження термінів придатності лікарських форм, готують різноманітні лікарські форми та роблять внутрішньоаптечні заготовки. На прикладі готових і екстемпоральних ліків у реальних умовах вивчають вплив таро-пакувальних матеріалів на стабільність лікарських форм.

Провізори-інтерни оформлюють паспорти письмового контролю на всі виготовлені лікарські препарати, в тому числі ті, що містять отруйні, наркотичні та прирівнені до них речовини, етиловий спирт, речовини загального списку згідно з наказами МОЗ України. Вони здійснюють контроль під час відпуску лікарського засобу на відповідність його складу та технологічного порядку, а також перевіряють правильність оформлення до відпуску.

Для визначення кінцевої вартості ліків провізори-інтерни вчаться таксувати рецепт за допомогою прейскурантів та тарифів, враховую-

чи особливості виду лікарської форми, реєструють рецепт у відповідних журналах, що визначені нормативною документацією.

Інтерни знайомляться з основами управління якістю виготовлення лікарських засобів, організації метрологічного забезпечення, здійснення якісного та кількісного хімічного контролю, проведення якісного та кількісного експрес-аналізу діючих речовин, що входять до складу лікарських форм, навчаються контролю терміну придатності ліків.

В аптеці провізори-інтерни вивчають правила внутрішнього трудового розпорядку та охорони праці і техніки безпеки, права та обов'язки провізорів-інтернів. Їх залучають до участі в культурно-масовій і санітарно-освітній роботі.

Співробітники КП «Бориспільська центральна аптека № 24» і кафедри фармацевтичної технології і біофармації НМАПО ім. П.Л. Шупика проводять науково-практичні конференції для провізорів-інтернів. Разом з викладачами кафедри щорічно на засіданні трудового колективу аптеки обговорюється стан навчання провізорів-інтернів щодо удосконалення роботи бази їхнього стажування.

З метою перевірки засвоєння майбутніми провізорами розділів навчальної програми та оволодіння відповідними практичними навичками викладачі кафедри разом з відповідальними за інтернатуру в аптеці проводять проміжний контроль в процесі стажування. Підсумковий контроль здійснюють по завершенні циклу навчання на базі стажування перед направленням провізора-інтерна на очну частину навчання на кафедрі і надають провізору-інтерну характеристику.

Завідувач кафедри регулярно контролює роботу і систематично інформує керівника бази стажування про організацію та якість практичної підготовки провізорів-інтернів.

Крім співпраці з підготовки провізорів-інтернів професорсько-викладацький склад разом з фаховими працівниками КП «Бориспільська центральна аптека № 24» займаються дослідно-пошуковою роботою з оптимізації технології виготовлення екстемпоральної рецептури, вивчають можливості збільшення обсягів внутрішньо-аптечної заготовки шляхом розробки технологічних інструкцій на часто повторювану рецептуру, проводять маркетингові дослідження з метою максимального забезпечення населення якісними ліками. Наукові розробки кафедри фармацевтичної технології ліків і біофармації проходять опробування технології на базі КП «Бориспільська центральна аптека № 24».

Отже, на сьогодні навчання набуває практичної орієнтованості. Завдяки створенню навчальних баз здійснюється підготовка висококваліфікованих спеціалістів, які в змозі поєднати науку і практику та спрямувати набуті знання на благо українського народу.

Список літератури знаходиться в редакції.

**Юрій Вдовиченко, Лена Давтян, Раїса Коритник,
Ольга Вернер, Олена Хомич,
НМАПО ім. П.Л. Шупика,
КП «Бориспільська центральна аптека № 24»**